

ROXANA MARIA NANU

OANA GHERGHINESCU

ALINA MANTA

**ECONOMIE
MONETARĂ
INTERNĂȚIONALĂ**

MANUAL UNIVERSITAR

PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LA DISTANȚĂ

EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2010

REFERENȚI ȘTIINȚIFICI:

Prof.univ.dr. MARIN OPRITĂSCU

Prof.univ.dr. NICOLAE SICHIGEA

Copyright © 2010 Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NANU, ROXANA

Economie monetară internațională / Roxana Maria Nanu,
Oana Gherghinescu, Alina Manta. - Craiova : Universitaria, 2010
Bibliogr.

ISBN 978-606-510-810-3

I. Gherghinescu, Oana

II. Manta, Alina

336.74

Apărut: 2010

TIPOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Str. Brestei, nr. 156A, Craiova, Dolj, România

Tel.: +40 251 598054

Tipărit în România

Informații generale

Date de identificare a cursului

Date de identificare curs	Date de contact ale titularului cursului
Economie monetară internațională	Nume: conf.univ.dr. Roxana Nanu Catedra de Finanțe: C140 e-mail: rnanu30@yahoo.com

Obiectivele disciplinei:

Lucrarea se adresează studenților de la specializările Finanțe Bănci și Economie și Afaceri Internaționale, înscriși la forma de învățământ la distanță, dar ea poate fi consultată de toți cei interesați într-o formă sau alta de acest domeniu.

Prin conținutul ei disciplina urmărește:

- să le permită studenților aprofundarea problemelor monetare la nivel internațional
- să le ofere cunoștințe despre monedele internaționale, instituțiile financiare internaționale și să faciliteze înțelegerea corectă a fenomenelor, proceselor și tendințelor ce se manifestă în domeniul monetar la nivel internațional

Descrierea cursului:

Problematika tratată este structurată pe 10 teme ce permit însușirea treptată și într-o succesiune logică a noțiunilor referitoare la monedă, regimuri valutare, sisteme monetare internaționale și regionale. În afara acestor elemente, lucrarea este astfel concepută încât să ofere cititorului o viziune cât mai completă asupra evoluției Uniunii Economice și Monetare și, implicit, asupra monedei unice euro. Totodată, ca urmare a tendințelor tot mai vizibile de globalizare ce cuprind toate

domeniile, am considerat necesar să prezint și impactul acestui fenomen în sfera piețelor financiare.

Materialele bibliografice obligatorii:

Sursele bibliografice indicate au fost astfel stabilite încât să ofere completări în sfera monetară internațională. Materialele bibliografice indicate urmează formatul tip manual, ceea ce facilitează parcurgerea informațiilor de interes pentru temele studiate.

Calendarul cursului:

Pe parcursul semestrului în care se studiază disciplina, sunt programate 3 întâlniri cu studenții înscriși la curs. În cadrul rimei întâlniri vom parcurge primele 3 teme, în ce-a de-a doua întâlnire temele 4, 5 și 6, iar în ultima întâlnire temele 8,9 și 10.

În vederea eficientizării acestor întâlniri pentru fiecare din acestea se **recomandă parcurgerea de către student a suportului de curs** pus la dispoziție încă de la începutul semestrului. Ulterior fiecărei întâlniri este indicată rezolvarea sarcinilor și exercițiilor aferente fiecărei teme parcurse.

Totodată, anterior întâlnirilor programate, studenților li se **recomandă să parcurgă materialul corespunzător temelor abordate la fiecare întâlnire din cel puțin una din sursele bibliografice indicate.**

Stabilirea notei finale:

- 50% pentru răspunsurile la examenul bazat pe un test teoretic
- 30% pentru implicarea în realizarea temelor de control
- 20% pentru implicarea în dezbaterile problemelor teoretice cuprinse în programa analitică și prezentarea opiniilor proprii

Tema nr.1

MONEDA: DEFINIȚIE, COMPONENTE, MONEDE INTERNAȚIONALE

Unități de învățare :

- Moneda: definiție, componente
- Monedele utilizate pe piața internațională
- Atragerea monedelor naționale pe piața internațională
- Emisiunea semnelor bănești pe piața internațională

Obiectivele temei:

- cunoașterea conceptelor de monedă și monedă internațională
- identificarea tipurilor de monede utilizate pe plan internațional
- cunoașterea modalităților prin care monedele naționale sunt atrase în plan internațional
- analizarea principalelor monede internaționale

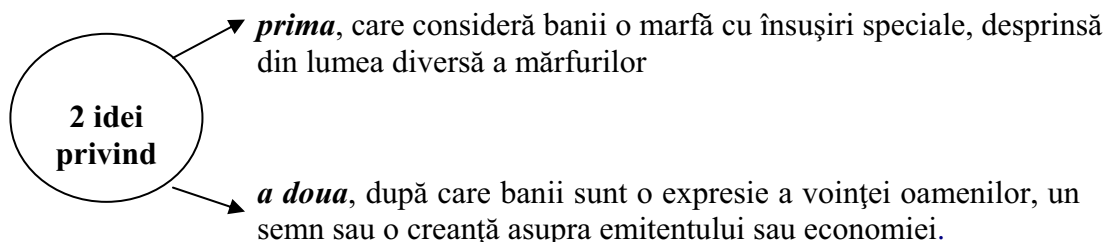
Timpul alocat temei : 2 ore

Bibliografie recomandată :

- ❖ Nanu R., - Economie monetară internațională, Editura Sitech, Craiova, 2007.
- ❖ Opreșcu M., Popescu J., Spulbăr C., Nanu R., Monedă, credit, bănci, Editura Sitech, Craiova,

1.1. Moneda: definiție, componente

Definirea banilor este prezentă în opera multor economiști, ea fiind rezultatul unor generalizări ale practicii monetare din epoca respectivă. Ca orice generalizare, și definirea banilor caută să redea aspectele de esență, legate, în special, de funcțiile și rolul banilor în economie, lăsând la o parte aspecte considerate nesemnificative la data respectivă sau din punctul de vedere al cercetătorului. Mai devreme sau mai târziu, aceste aspecte nesemnificative au devenit factori de maximă importanță, schimbând fundamental modul de interpretare a categoriei de bani; acest fapt explică revenirea periodică asupra definirii banilor.

Aprecieri asupra conceptului de monedă

- ✚ definirea monedei a format obiectul a numeroase dezbateri și controverse, fără ca subiectul respectiv să fie epuizat sau abandonat nici astăzi
- ✚ explicația acestei neobosite și permanente preocupări constă în poziția cheie a monedei în economia națională și internațională, ca instrument de cunoaștere și schimb
- ✚ moneda reflectă, în mod sintetic, schimbările structurale din economie și societate, modificându-se și ea, în direcția impusă de economia reală, dar generând la rândul său efecte de amplificare sau de frânare
- ✚ moneda a fost recunoscută ca instrument de conducere a activității economice și știința economică a început să acorde problematicii monetare un loc principal în cadrul mai larg al conceptelor de economie și de management micro,macro și mondoeconomic.

Observație: Cercetarea categoriei economice de bani trebuie să pornească de la un adevăr incontestabil, verificat de practica monetară, și anume de la faptul că banul cuprinde cele două componente– *banul-etalon* și *banul-semn*.

Banul-etalon

✚ este o unitate de măsură care concentrează în dimensiunile sale cantitative și calitative valoare, având însușiri specifice bunurilor pe care le măsoară;

✚ el este rezultatul unui proces concret economic, primind din partea acestuia o dimensiune cantitativă (mărimea valorii concentrate în banul-etalon).

✚ În prezent banul-etalon este reprezentat de puterea de cumpărare a unității monetare

Banul-semn

✚ este rezultatul unui proces social de semnificare, proces care dă unui semn, pe baza unei convenții instituite, dreptul să reprezinte o altă entitate (fenomen, proces) distinctă față de el;

✚ el reflectă în procesul de circulație bănească și de comunicare economică în societate fenomenul de obținere și gestionare a valorii.

Formarea banului semn si banului etalon

Banul semn

- monede metalice naționale;
- bani de hârtie (plastic) naționali;
- bani de cont naționali;
- instrumente de plată (cambii, bilete la ordin, cecuri etc.) exprimate în unități monetare naționale;
- monede, bani de hârtie, bani de cont și instrumente de plată exprimate în unități monetare din alte țări decât țara de referință, sub numele de valută

sau devize;
• bani de cont și instrumente de plată exprimate în unități monetare internaționale.
Banul etalon
• aurul din rezervele bancare, ca o relicvă a vechilor mecanisme monetare sau ca un mijloc psihologic pentru clientela băncii.
• mărfurile și serviciile din economia națională
• mărfuri și servicii din alte economii naționale pentru care o economie deține în rezervă valută și monede internaționale

TEST DE EVALUARE

1. Care sunt cele două componente ale banului și ce semnifică fiecare?

2. Cum explicați evoluția definirii banilor?

Răspuns:

Exerciții

1. Cercetarea categoriei economice de bani trebuie să pornească de la un adevăr incontestabil, verificat de practica monetară, și anume de la faptul că principalele componente ale banilor sunt:
  - a) monede convertibile
  - b) banul-semn
  - c) monede liber utilizabile
  - d) monede neconvertibile
  - e) banul-etalon

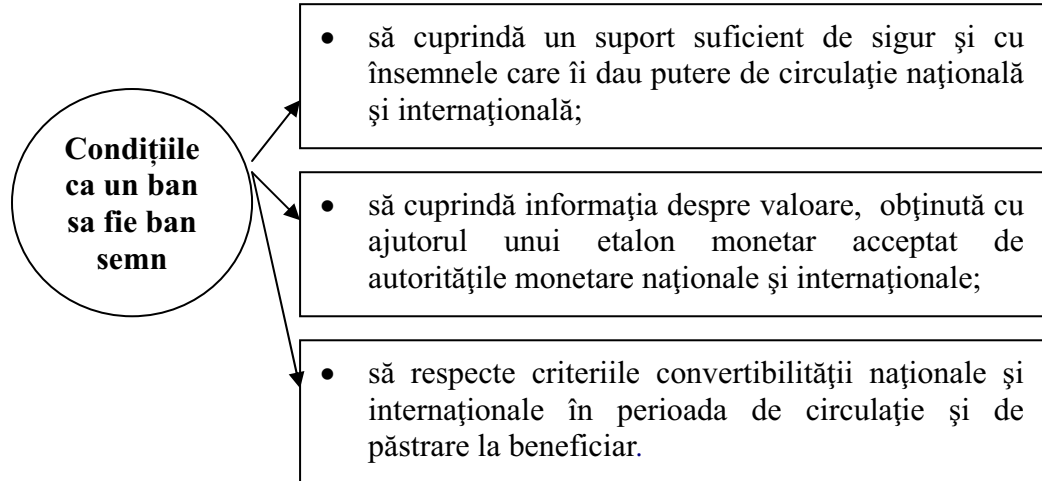
Rezolvare   ●   ●

De rezolvat:

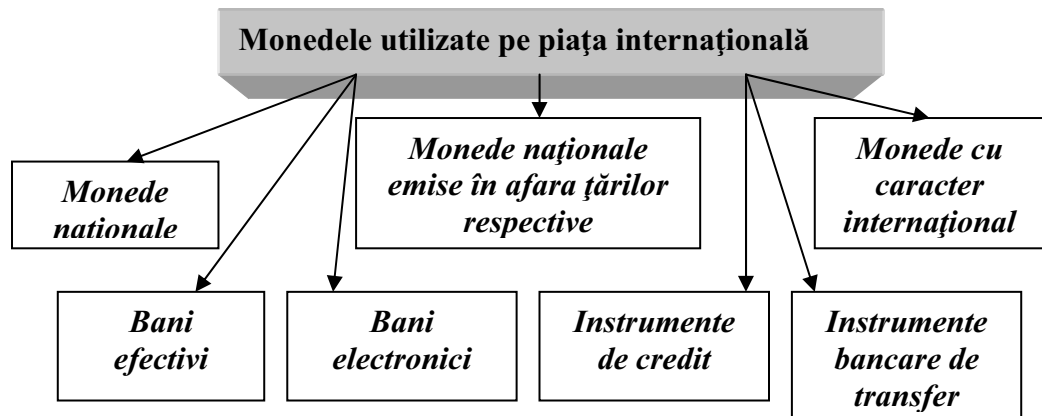
2. Banul-semn cuprinde:
  - a) bani de cont internaționali
  - b) instrumente de plată exprimate în unități monetare internaționale
  - c) monede metalice internaționale
  - d) bani de hârtie
  - e) bani de cont și instrumente de plată exprimate în unități monetare naționale.

1.2. Monedele utilizate pe piața internațională

Se pune problema *tipurilor de semne bănești* care circulă în context internațional. Imitând în mare parte practica națională, piața monetară internațională utilizează o gamă largă de semne care vehiculează informația bănească despre valoare și care au caracteristicile unui semn bănesc.

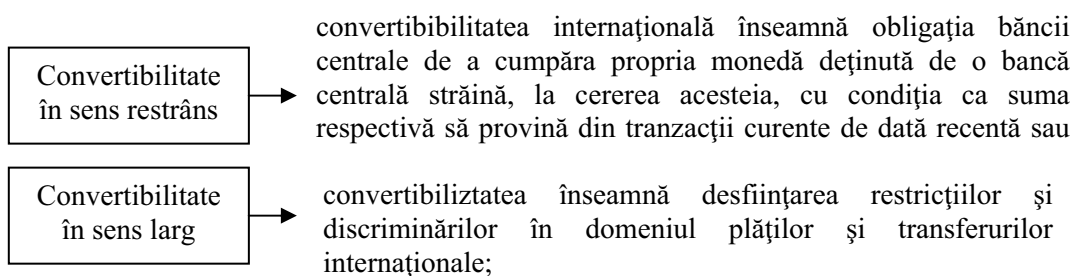

Pornind de la aceste cerințe, semnul bănesc acceptat în circuitul internațional este de mai multe tipuri:

Utilizarea semnelor bănești în context internațional pune și problema "certificatului de calitate" sub forma respectării criteriilor **convertibilității interne și externe**.

Convertibilitatea internațională

*Condiții economice, monetare, juridice, organizatorice reieșite din
Statutul F.M.I pentru asigurarea convertibilității*

- asigurarea unui nivel relativ stabil pentru etalonul-putere de cumpărare ce corespunde unității monetare;
- echilibrarea economică a balanței de plăți externe, în special pe baza exportului de bunuri competitive calitativ și valoric;
- eliminarea restricțiilor în utilizarea monedei naționale de către rezidenți și nerezidenți în operațiuni curente și pe termen lung pe plan extern.

În funcție de gradul eliminării restricțiilor privind mișcarea monedelor în operațiunile de plăți externe, monedele naționale au anumite stări de convertibilitate:

Monede neconvertibile	→ Sunt admise numai în cadrul unor operațiuni valutare ce au loc în țările de origine sau, în anumite limite, chiar în operațiuni internaționale. De fiecare dată, însă, sunt necesare reglementări concrete în care se angajează autoritățile bancare naționale și instituțiile internaționale sau regionale.
Monede convertibile	→ Monede care respectă în general condițiile convertibilității externe, ele aparținând țărilor dezvoltate și altor membri ai F.M.I. care au recunoscut că se conformează statutului acestei instituții (circa 60 monede naționale).
Monede liber utilizabile sau superconvertibile	→ Un număr limitat de monede, dolarul S.U.A., euro, lira sterlină, yenul japonez, francul elvețian sunt considerate cele mai utilizabile, având cele mai puține restricții în circulația lor internațională.

Pentru monedele cu convertibilitate totală și pentru cele liber utilizabile, precum și pentru monedele internaționale definite pe baza acestor tipuri de monede, intrarea în circuitul internațional este lejeră. Piața monetară internațională își poate forma masa de semne bănești de care are nevoie din sursele naționale reprezentată de *masa monetară internă a țărilor cu monedă convertibilă*.

TEST DE EVALUARE

1. Ce înțelegeți prin convertibilitatea unei monede?
2. Dați exemple de monede convertibile și liber convertibile.

Răspuns:

Exerciții

3. Care sunt condițiile care reies din Statutul FMI pe care trebuie să le asigure autoritățile monetare și economice din țările care doresc un statut de convertibilitate pentru moneda proprie:
- Asigurarea unui nivel relativ instabil pentru etalonul-putere de cumpărare ce corespunde unității monetare
  - Echilibrarea economică a balanței de plăți externe, în special pe baza exportului de bunuri competitive calitativ și valoric
  - Înăsprirea restricțiilor în utilizarea monedei naționale de către rezidenți și nerezidenți în operațiunile curente și pe termen lung pe plan extern;
  - Asigurarea unui nivel relativ stabil pentru bunul etalon ce corespunde unității monetare
  - Asigurarea unui nivel relativ stabil pentru etalonul-putere de cumpărare ce corespunde unității monetare.

Rezolvare   ○ ● ○ ○ ●

De rezolvat:

4. Banul-semn trebuie sa prezinte mai multe caracteristici, printre care se regasesc:
- sa cuprinda un suport suficient de sigur si cu insemnele care ii dau putere de circulatie nationala si internationala
  - in perioada de circulatie si de pastrare la beneficiar sa nu respecte criteriile de convertibilitate nationala si internationala
  - sa cuprinda informatia despre valoare, obtinuta cu ajutorul unui etalon monetar neacceptat de autoritatile monetare nationale si internationale
  - sa cuprinda monede nationale emise in afara tarilor respective(erovalutele) de catre institutii bancare ce nu apartin tarilor ale caror monede se emit pe piata internationala
  - sa respecte criteriile convertibilitatii nationale si internationale in perioada de circulatie si de pastrare la beneficiar

○ ○ ○ ○ ○

1.3. Atragerea monedelor naționale pe piața internațională

Semnele bănești naționale sunt aduse în circuitul extern, în primul rând, prin:

- operațiunile economice,
- financiare,
- de credit și monetare reflectate în Balanța de plăți externe a unei economii naționale.

Atragerea de monedă națională este realizată prin intermediul plăților internaționale făcute de țara în cauză pentru a-și achita importul, pentru a face investiții directe și în titluri sau pentru a acorda credite, pentru a face transferuri de capital și a plăti veniturile realizate în țara respectivă de nerezidenți.